

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

**KAUNO KOLEGIJOS (KK)
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
GASTRONOMIJOS MENAS IR
ANTREPRENERYSTĖ**

VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Dr. Alvija Šalaševičienė (grupės vadovė), akademinės bendruomenės atstovė
2. Dr. Alina Katunian, akademinės bendruomenės atstovė
3. Lina Barčaitė, socialinių partnerių atstovė
4. Vėjas Strelčiūnas, akademinės bendruomenės narys, studentų atstovas

Vertinimo koordinatore – Ieva Žemaitaitytė

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Gastronomija ir antreprenerystė*
Studijų krypčių grupė (-ės)	Technologijų mokslai (F) – pagrindinė studijų krypčių grupė (papildoma studijų krypčių grupė: Verslo ir viešoji vadyba (M))
Studijų kryptis (-ys)	F06 Maisto technologijos (papildoma studijų kryptis: Verslas (L01))
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Technologijų mokslų profesinis bakalauras

**Kauno kolegija ketinamos vykdyti studijų programos pavadinimą pakeitė atsižvelgus į ekspertų grupės rekomendacijas per 10 d. d.*

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	6
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	12
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	14
2.4. STUDIJAIVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS.....	16
2.5. DĖSTYTOJAI.....	18
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	20
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	22
III. REKOMENDACIJOS.....	24
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	25

I. ĮŽANGA

Ketinama vykdyti koleginių studijų pirmosios pakopos programa „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“ (toliau – *Programa / GMA*), kurią planuoja įgyvendinti Kauno kolegijos Alytaus ir Informatikos, inžinerijos ir technologijų fakultetai, buvo vertinama Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudarytos ekspertų grupės. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti Programos kokybės analizę, jos atitikimą teisės aktų reikalavimams, įvertinti turimus išteklius, reikalingus jos įgyvendinimui, bei pateikti rekomendacijas dėl Programos tobulinimo.

Vertinant Programą buvo remiamasi Kauno kolegijos (toliau – KK) pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir jo priedais (toliau – Aprašas), taip pat papildoma medžiaga, pateikta kolegijos atstovų SKVC bei vizito metu vykusių susitikimų rezultatais. Išorinio vertinimo procesas buvo vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais studijų vykdymą, įskaitant:

1. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. kovo 2 d. įsakymas Nr. V-247 „Dėl technologijų mokslų studijų kryptių grupės aprašo patvirtinimo“.
2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymas Nr. V-1012 „Dėl studijų pakopų aprašo patvirtinimo“.
3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. liepos 17 d. įsakymas Nr. V-835 „Dėl studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo, vertinamųjų sričių ir rodiklių patvirtinimo“.
4. Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika, patvirtinta Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 „Dėl studijų kryptių išorinio vertinimo metodikos, ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodikos, studijų kryptių išorinio vertinimo plano, ekspertų atrankos aprašo, ekspertų darbo organizavimo aprašo patvirtinimo“.
5. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V-1168 „Dėl Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

Ekspertų grupės vizitas įvyko 2025 m. rugsėjo 30 d. Kauno kolegijoje (Kaune, Pramonės pr. 22A, 202 aud.) pagal SKVC patvirtintą darbotvarkę.

Vizito metu ekspertai susitiko su KK vadovybe, studijų programos rengėjais, numatomais dėstytojais ir socialiniais partneriais. Taip pat buvo susipažinta su Kauno kolegijos materialine baze, laboratorijomis ir studijų infrastruktūra, įvertinta jos atitiktis numatomos programos poreikiams.

Vizito pabaigoje KK atstovai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais, kurie bus išsamiau pristatyti galutinėse vertinimo išvadose. Vizito metu GMA rengėjų buvo paprašyta ir papildomos informacijos apie numatytas priemones dėstytojų kompetencijoms gastronomijos meno srityje stiprinti, infrastruktūros vystymo planus abiejuose fakultetuose, taip pat apie anksčiau vykdytų studijų programų tęstinumą, transformacijas ir jų sąsajas su naująja programa. Papildoma informacija buvo gauta 2025

m. spalio 8 d., dokumentu „Atsakymai į ketinamos vykdyti studijų programos „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“ vertinimo ekspertų grupės papildomus klausimus“.

Programos vertinimo išvadų projekte ekspertų grupė išskyrė rekomendacijas, pagal kurias siūlo programą „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“ pataisyti per 10 d. d.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

Programos tikslas orientuotas į gastronomijos specialistų rengimą, gebančių kurti inovacijas ir plėtoti verslus maisto sektoriuje. Šis siekis atitinka darbo rinkos poreikius, kuriuose vertinamas kūrybiškumas kaip naujų produktų, paslaugų ar patirčių kūrimo gebėjimas. Darbo rinkos analizėje pabrėžiama, kad maisto sektoriui reikalingi profesionalai, galintys dirbti tiek tradicinėse maitinimo įmonėse, tiek kūrybinio maisto verslo srityse – degustacijų, konceptualios gastronomijos, maisto turizmo, maisto startuolių ekosistemoje. Vis dėlto, šis kūrybiškumas Programoje interpretuojamas technologiniu ir vadybiniu aspektu, o ne kaip meninės išraiškos ar estetiškos kūrybos procesas. Nėra nuorodų į meninės raiškos principus, meno istorijos ar kultūros refleksijos žinias, kurios leistų teigti, jog „menas“ yra Programos esminė dedamoji. Tokiu būdu formuojamas pavadinimo ir turinio neatitikimas – Programos turinys iš esmės techninis ir antreprenieriškas, todėl žodis „menas“ jame veikia kaip metafora, o ne kaip akademinės srities žymuo. Šis aspektas tampa ypač svarbus vertinant programos pavadinimo ir studijų rezultatų atitiktį reglamentavimui. Pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymą Nr. V-1075 „Dėl studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo, jo keitimo tvarkos, kvalifikacinių laipsnių sąrangos ir studijų programų pavadinimų sudarymo principų patvirtinimo“ (toliau – ŠMSM įsakymas Nr. V-1075) : „2.2.1. studijų programos pavadinimas turi būti aiškus, neklaidinantis; 2.2.2. studijų programos pavadinimas turi būti susietas su studijų krypties (krypčių) siektiniais studijų rezultatais.“

Analizuojant numatomus studijų rezultatus, nustatyta, kad nei vienas rezultatas nėra susijęs su estetiškos vertės kūrimu, meninės raiškos interpretacija ar kūrybine refleksija. Visi numatyti rezultatai atitinka technologinių ir verslumo studijų logiką. Todėl programos pavadinimo „menas“ dedamoji nėra pagrįsta turinio struktūra ar siektiniais rezultatais.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

KK misija – „vykdyti inovacijomis grįstas aukštojo mokslo studijas, orientuotas į praktinę veiklą, plėtoti visuomenės raidai reikšmingą mokslo ir meno taikomąją veiklą“ – apibrėžia institucijos identitetą kaip taikomųjų studijų aukštosios mokyklos, orientuotos į regiono vystymąsi, verslumo ir inovacijų skatinimą. Strateginiuose dokumentuose (Plėtros strategija, 2021–2025 m.) pabrėžiamos tokios veiklos kryptys: studijų praktinio pobūdžio stiprinimas, mokslo taikomosios veiklos plėtra, bendradarbiavimas su verslo sektoriumi, tvarumo ir skaitmenizacijos integravimas į studijų procesus.

Vertinamas GMA aprašo turinys savo esme iš dalies atliepia šiuos strateginius siekius. Studijų turinys ir numatyti studijų rezultatai aiškiai akcentuoja inovacijų, technologinio kūrybiškumo bei verslumo integraciją į maisto sektoriaus kontekstą. Tokiu būdu Programa prisideda prie KK misijos dalies, susijusios su inovacijomis grįstomis taikomosiomis studijomis, ir stiprina regiono verslo bei kūrybinių industrijų bendradarbiavimą.

Vis dėlto „meno“ dedamoji, nurodyta Programos pavadinime ir institucijos misijoje minima kaip „mokslo ir meno taikomoji veikla“, šiuo metu Programoje nėra pagrįsta nei turiniu, nei dėstytojų kompetencijomis. Nors Programos pavadinime vartojamas žodis „menas“, studijų rezultatai labiau atspindi technologinį ir vadybinį, o ne meninį ar estetinį kryptingumą. Meninės kūrybos, estetikos ar meninio tyrimo aspektai neatspindi nei modulių tiksluose, nei numatomuose studijų rezultatuose.

Atsižvelgiant į KK strategiją, kurioje meninė veikla siejama su dizaino, medijų ar kūrybinių industrijų sritimis, galima teigti, kad šiuo metu GMA programa labiau dera su kolegijos taikomojo mokslo bei verslumo misijos dalimi, o ne su meno komponentu. Todėl žodžio „menas“ Programos pavadinime vartojimas kelia riziką, kad stojantieji gali būti suklaidinti dėl studijų krypties pobūdžio. Rekomenduotina arba stiprinti meninės kūrybos dimensiją (per naujus modulius, partnerystes su meno institucijomis, estetinius vertinimo kriterijus), arba svarstyti Programos pavadinimo korekciją, siekiant užtikrinti Programos tikslų atitikimą kolegijos misijai bei studijų programų pavadinimų sudarymo principams.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

Programos apimtis yra 180 ECTS kreditų, todėl ji atitinka Lietuvos Respublikos koleginių studijų reglamento nuostatas, numatančias, kad pirmosios pakopos koleginių studijų programos apimtis turi būti ne mažesnė kaip 180 kreditų. Programos struktūra atitinka technologijos mokslų studijų krypties grupės reikalavimus:

- 120 ECTS skirta pagrindinių studijų krypties (maisto technologijos) studijų rezultatams pasiekti;
- ne daugiau kaip 60 ECTS skirta kitai sričiai – antreprenerystei / verslo vadybos kompetencijoms;
- ne mažiau kaip 30 ECTS skirta praktikoms;
- ne mažiau kaip 9 ECTS skirta baigiamajam projektui (programoje numatyta 12 ECTS), todėl reikalavimas tenkinamas.

Programoje taip pat nurodoma, kad tiesioginio (kontaktinio) mokymosi dalis sudaro daugiau nei 10 % numatytos studijų apimties, taip užtikrinant SKVC nuostatų ir studijų organizavimo modelių reikalavimus. Studijos organizuojamos tiesioginiu ir mišriu būdu, laikantis minimalaus kontaktinių valandų reikalavimo.

Programos studijų rezultatai orientuoti į Lietuvos kvalifikacijų sandaros 6 lygmens koleginių studijų rezultatų lygį, apimant žinių taikymo praktikoje, profesinės veiklos sprendimų, savarankiškumo ir atsakomybės komponentus. Studijų rezultatai aiškiai atitinka koleginio tipo

studijoms keliamą tikslą – rengti specialistus, gebančius taikyti žinias praktinėje veikloje ir spręsti realias profesines situacijas.

Programos struktūra paremta praktinėmis užduotimis, realių įmonių atvejais ir projektiniu mokymusi. Apraše aiškiai nurodoma, kad studijų procese „taikomi metodai: <...> atvejų analizės, praktinių įgūdžių demonstravimas <...> individualūs/komandiniai integruoti projektai“ ir akcentuojama, kad šie metodai „užtikrina teorijos ir praktikos dermę“.

Partnerystės su maisto sektoriaus įmonėmis sudaro sąlygas studentams anksti įsitraukti į profesinę veiklą. Apraše nurodoma, kad „socialiniai partneriai bus kviečiami <...> teikti realias verslo problemas ir situacijas, kurios bus integruojamos į studijų dalykų turinį, dalyvauti bendruose projektuose“, o ši partnerystė „užtikrina praktinį studijų pritaikomumą“.

Programoje taip pat pabrėžiama, kad studentai dalyvaus MTEP projektuose su įmonėmis ir realiai vykdys produktų kūrimo užduotis, pvz. „virtų dešrų su skirtingais prieskoniais prototipo kūrimas“, „líoofilizuotų koldūnų gamybos technologijos optimizavimas“, „fermentuoto avižų gėrimo mikrobiologinių savybių tyrimai“. Šie pavyzdžiai rodo sistemingą praktinio ir tiriamojo pasirengimo integraciją į studijas. Be to, praktinis rengimas sudaro 38 proc. studijų apimtį, o studijų plane numatytos profesinės veiklos praktikos ir baigiamoji praktika, kas atliepia koleginių studijų pobūdį ir darbo rinkos poreikius.

Šios nuostatos leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad studijų rezultatai orientuoti į profesinės veiklos pasirengimą, o absolventai geba savarankiškai planuoti ir įgyvendinti gastronomijos projektus realiame verslo kontekste. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad programos struktūra, kreditų paskirstymas, studijų rezultatų lygis ir studijų forma atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus koleginėms studijoms.

Tuo pat metu, vertinant Programos atitiktį teisės aktų nuostatomis dėl studijų programos pavadinimo, pažymėtina, kad pavadinimas turi būti aiškus, neklaidinantis ir atitikti studijų krypties rezultatus. Programos pavadinimas „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“ suponuoja tarpkryptinį požiūrį, apimančią technologinius, verslumo ir meninius aspektus. Tačiau detali Programos analizė rodo, kad „meno“ dimensija nėra turiniu pagrįsta.

Kaip jau minėta, analizuojant numatomus studijų rezultatus, nustatyta, kad nė vienas rezultatas nėra susijęs su estetiškos vertės kūrimu, meninės raiškos interpretacija ar kūrybine refleksija. Visi numatyti studijų rezultatai atitinka technologinių ir verslumo studijų logiką. Todėl Programos pavadinimo „menas“ dedamoji nėra pagrįsta turinio struktūra ar numatomais studijų rezultatais. Dalykų aprašai (pvz., *Molekulinė gastronomia*, *Konditerijos menas*, *Gastronomijos inovacijos*) patvirtina, kad menas suvokiamas metaforiškai, kaip meistriškumo sinonimas, o ne kaip meninės kūrybos ar dizaino procesas. Tokiu būdu „meno“ sąvoka praranda akademinį turinį ir prieštarauja Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo Nr. V-1075 2.2.1 ir 2.2.2 papunkčiais, kuriuose reikalaujama, kad Programos pavadinimas nebūtų klaidinantis ir atitiktų studijų krypties rezultatus.

Vertinant studijų turinio realizavimo galimybes, matyti, kad dėstytojų kompetencijos koncentruotos į maisto technologijas, viešąjį maitinimą ir antreprenerystę, todėl meninių gebėjimų ugdymas negali būti užtikrintas. Programos tikslų ir realių dėstytojų išteklių neatitikimas rodo konceptualų disbalansą tarp deklaruojamo ir numatomo įgyvendinti turinio. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad pavadinime deklaruota „meno“ dedamoji šiuo metu neatspindi programos turinio ir įgyvendinimo praktikos. Vertinant pagal Technologijos mokslų studijų krypties grupės aprašą, studijų rezultatai yra tinkamai orientuoti į programos technologinę ir antreprenerystės specifiką; tačiau siekiant pavadinimo, rezultatų ir programos turinio dermės, rekomenduotina:

- aiškiau atskleisti meninės kūrybos dimensiją studijų turinyje ir rezultatuose, arba
 - peržiūrėti programos pavadinimą taip, kad jis atspindėtų faktinę programos struktūrą ir kompetencijų turinį.
- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

Programos Apraše pateikti studijų ir vertinimo metodai orientuoti į praktinį taikymą, gastronominių procesų valdymą, inovacijų kūrimą ir paslaugų tobulinimą. Kūrybiškumo ugdymas čia traktuojamas kaip gebėjimas efektyvinti technologinius sprendimus ar kurti naujas paslaugas, o ne kaip meninės idėjos formavimas ar estetiškas eksperimentas. Ekspertų nuomone, studijų metodikoje pasigendama kūrybinių dirbtuvių, meno kritikos, kūrybinės refleksijos ar meninio tyrimo formų, kurios būdingos meno studijoms. Vertinimo kriterijai taip pat grindžiami techninių – technologinių, juslinio vertinimo ar vadybinių rezultatų vertinimu, o ne meninės kokybės ar kūrybinės koncepcijos originalumo analize. Atsižvelgiant į tai, rekomenduojama aiškiau artikuliuoti programos kūrybinę specifiką studijų turinyje, arba įvertinti programos pavadinimo koregavimo galimybę, siekiant nuoseklios pavadinimo, turinio ir reglamentavimo dermės.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklių kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Ekspertų nuomone abejonių kelia faktas, kad studijų dalykų pavadinimuose pasitaikantys terminai, tokie kaip „menas“ ar „dizainas“, nesusieti su meninių praktikų ar estetiškos kūrybos turiniu. Dalykų aprašai pabrėžia gaminių technologinę kokybę, pojūčių analizę, produktų dizaino kompoziciją ar rinkodaros patrauklumą, tačiau nei viename nėra meninės koncepcijos kūrimo ar estetiškos refleksijos elementų. Tokiu būdu „menas“ dalykų lygmeniu virsta tik kalbiniu prieskoniu, o ne akademinės kompetencijos turiniu. Nėra užtikrintas meninio mąstymo, meninės analizės ar kūrybinės koncepcijos formavimo nuoseklumas, todėl studijų programos turinys išlieka taikomojo technologinio pobūdžio, kas atitinka programos priskyrimą maisto technologijų studijų kryptiai. Tačiau pavadinime vartojama „meno“ sąvoka gali kelti lūkesčius platesnei meninei dimensijai. Todėl siekiant aiškesnio pavadinimo, turinio ir studijų rezultatų dermės rekomenduojama arba aiškiau integruoti meninės kūrybos elementus, arba svarstyti pavadinimo koregavimą, atliepiant realų studijų turinį ir kryptį. Keletas pavyzdžių, kaip antai, studijų dalyko „**Maisto dizainas**“ pavadinimas suponuoja kūrybinį, estetinį požiūrį, tačiau dalyko turinys orientuotas į technologinius sprendimus, t. y.

maisto produktų struktūros, tekstūros, spalvos ir pateikimo analizę, paremtą technologiniais parametrais. Kūrybinė refleksija, meninių kriterijų vertinimas (kompozicija, estetika, kūrybinė intencija) nėra aiškiai numatyti. Dalykui būdingas technologinis eksperimentavimas, o ne meninės išraiškos lavinimas. Nors dalyko „**Molekulinė gastronomija**“ pavadinimas siejamas su modernia gastronomine kūryba, jo turinys pagrįstas fizikinių ir cheminių procesų supratimu ir taikymu maisto ruošimo metu. Kūrybinės koncepcijos ar meninės interpretacijos elementai nėra apibrėžti – dėmesys telkiamas į mokslo žinių pritaikymą, o ne į meninės idėjos išraišką. Dar vieno studijų dalyko „**Kulinarinė kūryba**“ pavadinimas iš pirmo žvilgsnio artimas meninėms praktikoms, tačiau turinio analizė rodo, kad jis labiau susijęs su receptūrų kūrimu, produktų derinimu ir inovacijų diegimu maisto sektoriuje. Kūrybiškumas suprantamas taikomuoju aspektu (inovacija, produktų kūrimas), o ne kaip meninės raiškos forma, todėl nėra ugdomi meninio mąstymo ar estetiškos vertės kūrimo gebėjimai. Studijų dalyke „**Gastronominis turizmas**“ aptariama kultūrinė ir socialinė gastronomijos dimensija, tačiau nėra praktinių meninės kūrybos elementų. Turizmo aspektas dominuoja prieš meninę refleksiją – dalykas labiau atspindi vadybinę nei meninę veiklos kryptį.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Studentams siūloma ribota individualizavimo galimybė, leidžianti gilinti tik technologines ar antrepreneriškas žinias. Tačiau nėra siūloma alternatyvių modulių, skirtų meninės praktikos, estetikos ar kūrybinės refleksijos sričiai. Tai reiškia, kad net studentui sąmoningai siekiant plėtoti meninę kompetenciją, Programos struktūra tokios galimybės nesuteikia. Tokia situacija dar labiau pabrėžia meninės dimensijos nominalumą – „menas“ čia lieka tik Programos pavadinime, o studijų turinys neturi jokių priemonių, kurios leistų šią dimensiją realizuoti. Susitikimo su darbdaviais metu, darbdaviai akcentavo, kad kūrybinis mąstymas ir estetiškos kultūra tampa reikšmingu konkurenciniu pranašumu gastronomijos sektoriuje. Paminėti pavyzdžiai, kai meno analizė (pvz., V. Kandinskio kūrybos semantika) ar vizualinės raiškos įgūdžių stiprinimas (pvz., piešimo studijos) prisidėjo prie unikalių gastronomijos paslaugų koncepcijų kūrimo ir originalių produktų plėtos.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. *Programa apjungia maisto technologijų, verslumo ir kūrybinio mąstymo sritis, suteikdama studentams galimybę įgyti ne tik technologinių, bet ir vadybinių gebėjimų, reikalingų savarankiškam verslo kūrimui maisto sektoriuje. Toks tarpdiscipliniškumas leidžia studentams suvokti gastronomiją kaip inovacijų ir rinkos dinamikos lauką, o ne vien technologinių procesų sritį.*

2. *Programos struktūra paremta praktinėmis užduotimis, realių įmonių atvejais ir projektiniu mokymusi. Partnerystės su maisto pramonės įmonėmis sudaro sąlygas studentams anksti įsitraukti į profesinę veiklą. Tai užtikrina, kad studijų rezultatai atliepia darbo rinkos poreikius, o absolventai geba savarankiškai planuoti ir įgyvendinti gastronomicus projektus.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. **„Meno“ dimensijos konceptualus pagrindimas ir turinio stiprinimas.** Nors Programos pavadinime akcentuojamas menas, studijų turinys, metodai ir studijų rezultatai atspindi technologinę bei antreprenerišką, o ne meninę kryptį. Šiuo metu kūrybiškumas suprantamas taikomu aspektu – kaip inovacijų diegimas maisto sektoriuje, tačiau nėra meninės išraiškos, estetikos ar kūrybinės refleksijos komponentų.

Siekiant užtikrinti nuoseklią pavadinimo, turinio ir siekiamų studijų rezultatų dermę, siūlomos šios kryptingos rekomendacijos:

1.1. Aiškiai įvardyti meninės kūrybos sampratą programos kontekste, pvz., gastronomijos kaip patyriminės, estetinio suvokimo ir dizaino praktikos sritį.

1.2. Integruoti modulius ar jų dalis, susijusias su:

- a. estetika ir vizualinė kultūra,
- b. gastronominiu dizainu ir maisto pateikimo estetika,
- c. kūrybine refleksija ir meninio mąstymo metodais,
- d. kultūros studijomis (gastronomijos istorija, maisto estetika, kultūros teorija).

1.3. Įtraukti kūrybinių dirbtuvių darbo metodus (angl. creative labs), tarpdisciplinines kūrybines užduotis ir projektinę veiklą, akcentuojant estetinius aspektus.

1.4. Numatyti meninės raiškos vertinimo kriterijus (pvz., originalumas, estetinis pagrįstumas, konceptualumas), papildančius technologinius kriterijus.

1.5. Įtraukti dėstytojus, turinčius patirties gastronomijos dizaino, estetikos ar vizualaus meno srityse, arba formalizuoti tarpdisciplininę partnerystę su meno/multimedijos programų dėstytojais.

2. Jeigu Programos kryptingai siekiama išlaikyti technologinį profilį be meninių kompetencijų plėtros, tuomet, siekiant išvengti klaidinančio įspūdžio ir laikytis ŠMSM įsakymo Nr. V-1075 2.2.1–2.2.2 nuostatų, rekomenduojama svarstyti pavadinimo koregavimą, aiškiau atspindint technologinę ir antreprenerystės orientaciją.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

1. Rekomenduota koreguoti ketinamos vykdyti studijų programos pavadinimą „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“, siekiant, kad jis neklaidintų dėl studijų turinio ir atitiktų numatomus studijų rezultatus. Siūlyta arba pagrįsti „meno“ dedamąją per studijų rezultatus, studijų dalykų turinį ir dėstytojų kompetencijas, arba atsisakyti šio termino programos pavadinime.

Remiantis Kauno kolegijos Akademinės tarybos 2025-11-19 nutarimu Nr. AT-60, programos pavadinimas pakeistas į „Gastronomija ir antreprenerystė“. Šis pavadinimas įrašytas atnaujintame studijų programos apraše ir Priedo Nr. 5 „Studijų programos duomenys“ formoje.

Pakeitimas laikytinas tinkamu ir visiškai atitinkančiu ekspertų rekomendacijos esmę. Pašalinus „meno“ terminą, eliminuojama studijų programos pavadinimo ir studijų turinio bei rezultatų neatitiktis ir užtikrinama, kad būtų laikomasi ŠMSM įsakymo Nr. V-1075 2.2.1 ir 2.2.2

papunkčių reikalavimo, jog studijų programos pavadinimas būtų aiškus, neklaidinantis ir susietas su siekiamais studijų rezultatais.

2. *Rekomenduota atnaujinti studijų tikslą ir studijų rezultatus taip, kad jie nuosekliai atitiktų pasirinktą studijų kryptį: jeigu programos pavadinime būtų paliekamas „meno“ komponentas, studijų rezultatuose turėtų atsirasti meninės kūrybos gebėjimai; jeigu „meno“ termino atsisakoma, studijų rezultatai turėtų būti aiškiai susieti su taikomųjų technologijų ir antreprenerystės logika.*

Po Programos pavadinimo pakeitimo studijų rezultatai peržiūrėti ir pakoreguoti, ypač šeštasis ir aštuntasis studijų rezultatai. Jie suformuluoti taip, kad akcentuotų pažangių gastronomijos technologijų taikymą, estetiką ir inovatyvumą taikomosios profesinės veiklos kontekste, tačiau nebūtų interpretuojami kaip menų studijų kryptčiai būdingos akademinės meninės kūrybos rezultatai. Kiti studijų rezultatai peržiūrėti ir patvirtinti kaip atitinkantys technologinį ir verslo orientacijos profilį.

Šiuo metu studijų tikslas ir studijų rezultatai aiškiai atspindi technologijų ir antreprenerystės krypties logiką ir nebekuria lūkesčių menų studijų turiniui. **Rekomendacija laikytina įgyvendinta.**

3. *Rekomenduota įvertinti ir koreguoti studijų dalykų turinį ir pavadinimus, atsisakant metaforiško „meno“ vartojimo (pvz., „Konditerijos menas“) ir pritaikant juos technologinei arba kūrybinei, tačiau ne menų kryptčiai priskirtinai logikai.*

Dokumente „Ekspertų rekomendacijos ir atlikti pakeitimai“ nurodyta, kad koreguoti kelių studijų dalykų pavadinimai ir atitinkamai atnaujinti studijų planas bei studijų dalykų aprašai (Priedai Nr. 1, Nr. 2, Nr. 5). „Meno“ terminas pavadinimuose nebenaudojamas metaforiškai; studijų dalykai įvardijami taip, kad atspindėtų maisto technologijų, gastronomijos inovacijų ir antreprenerystės turinį.

Pavadinimų korekcijos sumažino semantinį neatitikimą tarp studijų dalyko pavadinimo ir jo turinio. Studijų dalykų pavadinimai dabar labiau atitinka technologinę, produktų kūrimo ir paslaugų inovacijų logiką ir nebesudaro įspūdžio, kad studijos priskirtinos menų studijų kryptčiai. **Rekomendacija vertintina kaip tinkamai įgyvendinta.**

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas.*

Programos apraše teigiama, kad programą įgyvendins 25 dėstytojai, iš jų 8 turi mokslo laipsnį (33,3%). Didžiosios dalies nurodytų dėstytojų išsilavinimas koreliuoja su nurodytų studijų kryptimi (Maisto technologijos ir Verslas) profiliu, o vykdoma mokslinė veikla yra susijusi su

pagrindinėmis susijusiomis mokslo kryptimis (chemijos ir chemijos inžinerijos, biochemijos bei verslo ir ekonomikos mokslo kryptimis). Taikomieji moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra KK yra vykdomi remiantis taikomosios mokslinės veiklos programa.

Programos Apraše akcentuojama ilgalaikė patirtis maisto technologijų ir verslo vystymo tematikose, išskiriamos šios strateginės prioritetinės tematikos: Sveikatingumas ir maistas; Informacijos ir ryšių technologijos verslui ir švietimui; Menas ir kultūra; Technologinė pažanga ir socialinės inovacijos, darniam vystymuisi. KK tyrėjai demonstruoja taikomųjų mokslinių tyrimų vykdymo rezultatus maisto, atsakingo maisto vartojimo, ar tausojimo, maisto ir maitinimo įstaigų verslo ir antreprenerystės tematikose. Paminėtina, kad KK tyrėjai dalyvauja mokslinėse konferencijose, publikuoja mokslinių tyrimų rezultatus leidiniuose, priklausančiuose tarptautinėms duomenų bazėms. Atkreiptinas dėmesys, kad KK organizuojamos tarptautinės mokslinės-praktinės konferencijos, tokiu būdu sudarant galimybes tyrėjams dalintis savo tyrimų rezultatais ir dalintis mokslinėmis idėjomis. Darytina išvada, kad mokslo veiklos lygis susijusiose mokslo kryptyse yra vertintinas teigiamai.

Ekspertų nuomone, abejonių kelia faktas, kad Programos pavadinime figūruojantis žodis – menas – neturi meno kryptims būdingo turinio ir išpildymo. Atkreiptinas dėmesys, kad Apraše nėra demonstruojamas meninis dėstytojų įdirbis, ši abejonė nebuvo paneigta ir vizito KK metu.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

Remiantis pateiktais dėstytojų gyvenimo aprašymais ir mokslo darbų sąrašais darytina išvada, kad dėstytojai-tyrėjai vykdo tyrimus giminingus planuojamų dėstyti dalykų turiniui. Dėstytojai-tyrėjai galės praturtinti dėstomus dalykus vykdomų mokslinių veiklų rezultatais ir pavyzdžiais. Turint omenyje Programos tarpkryptinį kontekstą – pasigendama tarpkryptinių, susijusių mokslo krypčių, mokslo darbų. Tokio pobūdžio mokslo darbai galėtų paskatinti skirtingų krypčių tyrėjų bendradarbiavimą, kas galėtų teigiamai paveikti ir studijų kokybę, praturtinti studijų turinį.

Studentai skatinami dalyvauti mokslinėje veikloje, KK organizuojamose mokslinėse-praktinėse konferencijose. Studentai įtraukiami į mokslines iniciatyvas ir veiklas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis. Dalis iniciatyvų yra tapusios tradicija, kaip antai mokslinė-praktinė konferencija „Verslo aktualijos būsimųjų specialistų požiūriu“.

Turint omenyje Programos tarpkryptinį kontekstą, ekspertų grupė įžvelgia riziką: galimą studentų vykdomos mokslinės veiklos pasimetimą tarp skirtingų susijusių, aukščiau išvardintų, mokslo krypčių, neturint pakankamai patirties nei vienoje iš jų. Ekspertų komanda rekomenduoja Programos rengėjams apmąstyti šios rizikos suvaldymo mechanizmus.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. *MTEP vykdymas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, įtraukiant studentus.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Turint omenyje tarpkryptiškumo dimensiją šios Programos kontekste pasigendama tarpkryptinių mokslo darbų, susijusiose mokslo kryptyse.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Į tarpkryptinę studijų programą GMA planuojama pradėti priėmimą nuo 2026 metų Kauno kolegijos Kauno bei Alytaus fakultetuose. Priėmimas organizuojamas per LAMA BPO sistemą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais bei kolegijos nustatytais priėmimo taisyklėmis. Stojantieji turi būti įgiję brandos atestatą, o konkursinis balas sudaromas iš lietuvių kalbos, matematikos, užsienio kalbos bei kitų brandos egzaminų ar mokymosi dalykų įvertinimų. Studentai galės būti priimami tiek į valstybės finansuojamas, tiek į nefinansuojamas studijų vietas. Užsienyje įgytos kvalifikacijos pripažįstamos vadovaujantis įstatymų nustatyta tvarka. Daroma išvada, kad studentų atrankos ir priėmimo procesas ir kriterijai, bei studentų informuotumas yra gerai išvystyti sklandžiam priėmimo ir informavimo procesui vykti.

GMA Apraše paminėtas prognozuojamas 2026 m. studentų skaičius – 25, vizito metu išsiaiškinta, kad yra numatoma sulaukti 25 studentų tiek Kauno, tiek Alytaus fakultetuose.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

KK laikomasi LR teisės aktuose reglamentuojamos tvarkos, kuri aprašo užsienyje įgyto išsilavinimo pripažinimą, dalines studijas ar ankstesnius mokymosi pasiekimus. Procedūros yra aiškiai reglamentuotos instituciniuose dokumentuose ir sudaro sąlygas studentams įskaityti neformaliojo ar savaiminio mokymosi metu įgytas kompetencijas. Tokiu atveju studentams gali būti sudaromi individualūs studijų planai, leidžiantys pritaikyti studijų eigą pagal jų turimą patirtį ir jau pasiektus rezultatus. Pagirtina, kad pagal GMA Aprašą net iki 75% Programos kreditų apimtį gali būti užskaitomi nustačius, kad alternatyviu būdu, ne studijų metu įgytos kompetencijos atitinka studijų programos tiksluose keliamus reikalavimus, tačiau, nors šių kompetencijų vertinimas ir (ne)įskaitymas aprašytas KK dokumentuose, informacijos apie šią procedūrą paieška yra komplikauta, rekomenduotina apsvarstyti strategiją geriau iškomunikuoti galimybę įskaityti alternatyviu būdu įgytas kompetencijas.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Studentams užtikrinama įvairiapusė parama, apimanti akademinę, socialinę, psichologinę, finansinę ir karjeros sritis. Akademinę paramą sudaro dėstytojų konsultacijos, mentorystės veiklos bei praktikos vadovų pagalba. Socialinę ir psichologinę pagalbą užtikrina specializuoti KK padaliniai, teikiantys konsultacijas ir pagalbą studentams, susiduriantiems su iššūkiais. Finansinė parama įgyvendinama per stipendijų sistemas bei tam tikras socialines lengvatas. Karjeros paramą užtikrina Studentų reikalų ir karjeros skyrius, teikiantis konsultacijas dėl karjeros planavimo ir įsidarbinimo galimybių. Be to, studentams su specialiaisiais poreikiais sudaromos sąlygos studijuoti pritaikant infrastruktūrą, individualius užsiėmimų grafikus ar atsiskaitymo tvarką. KK studentams teikiamos akademinės, socialinės, finansinės, psichologinės ir asmeninės paramos sistema yra gerai išplėtotą, atliepia studentų poreikius.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Informacija apie studijų procesą yra lengvai prieinama tiek būsimiems, tiek esamiems studentams. Ji skelbiama KK tinklalapyje, intranete ir elektroninėje studijų sistemoje. Kiekvienam kursui skiriamas akademinės grupės vadovas – seniūnas, kuris koordinuoja informacijos sklaidą ir padeda spręsti studijų metu kylančius klausimus. Taip pat numatytos dėstytojų konsultacijos bei galimybė kreiptis į fakultetų administraciją. Studentai gali susipažinti su programos tikslais, studijų rezultatais, studijų planu, atsiskaitymų tvarka, apeliacijų procedūromis bei kitais su studijomis susijusiais aspektais KK internetinėje svetainėje, Kolegijos bei KK Studentų atstovybės (toliau – SA) socialiniuose tinkluose, todėl informacijos prieinamumas užtikrinamas tiek formaliais, tiek neformaliais kanalais. Į KK sprendimų priėmimo procesą yra aktyviai įtraukta ir KK SA, tačiau Apraše nėra užsimenama apie SA Alytaus fakultete. Nors vizito metu buvo patikinta, kad Alytaus fakultete studentų atstovų sistema egzistuoja, viešojoje erdvėje jokios informacijos apie KK SA Alytaus fakultete nėra, tai kelia klausimų dėl potencialiai būsimų Alytaus fakulteto GMA studijų programos studentų, bet ir dėl esamų studentų informuotumo ir įtraukimo į sprendimų priėmimą, susijusį su studijų procesu. Taip pat, iki dabar KK internetiniame puslapyje informacijos apie SA beveik nėra arba yra labai mažai, kaip pagrindinis studentų atstovas/kontaktinis asmuo yra nurodytas 2022 m. SA prezidentas.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. *Išplėtotą alternatyviu būdu įgytų kompetencijų įskaitymo KK tvarka, kuri leidžia įskaityti net iki 75% studijų apimtį neformaliojo ir savišvietos būdu įgytomis kompetencijomis, šis procentas yra konkurencingas ir aukštas kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų kontekste.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Kartu su SA inicijuoti Alytaus fakulteto SA įtraukimą į sprendimų priėmimą, studijų kokybės užtikrinimo sistemą, pradėti komunikaciją viešojoje erdvėje.*

2. *Atnaujinti studentų atstovų kontaktus, kad studentai žinotų, į kur gali kreiptis iškilus problemoms.*

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Remiantis aukštosios mokyklos pateikta medžiaga bei informacija gauta susitikimų metu galima teigti, kad KK vykdomas mokymo ir mokymosi procesas leidžia atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius bei įgalina pasiekti numatytus studijų rezultatus.

Apraše nurodoma, kad Programa bus vykdoma nuolatine studijų forma. Numatyti šiuolaikiniai studijų ir studijavimo metodai, siekiant užtikrinti teorijos ir praktikos dermę bei plėtoti studentų dalykines, tyrimines, socialines ir asmenines kompetencijas. Atkreiptinas dėmesys, kad GMA Apraše minima galimybė organizuoti individualų užsiėmimų tvarkaraštį, tačiau nėra nurodoma, kaip tokiu atveju planuojama užtikrinti studijų rezultatų pasiekimą, turint omenyje praktinių užsiėmimų specifiką Programoje.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Socialiai pažeidžiamoms grupėms ir studentams su specialiaisiais poreikiais gali būti sudaromas individualus užsiėmimų tvarkaraštis, konsultacijų grafikas, atsiskaitymo terminai. Akcentuotinas infrastruktūros pritaikymas studentams su specialiaisiais poreikiais: KK bibliotekoje paruošta speciali darbo vieta klausos ir regos negalias turintiems studentams. Siekiant tobulinti dėstytojų gebėjimus dirbti su studentais, turinčiais specialiuosius poreikius, organizuojami mokymai tema „Specialiųjų poreikių turinčių studentų studijavimo ir savarankiško mokymosi ypatumai“. Remiantis informacija gauti vizito metu darytina išvada, kad sąlygos, užtikrinančios galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamų grupių atstovams bei studentams su specialiaisiais poreikiais atitinka keliamus reikalavimus.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

KK vadovaujasi studijų ir mokslo proceso skaidrumo, akademinio sąžiningumo, lygybės, nediskriminavimo, teisingumo, intelektinės nuosavybės apsaugos principais. Studentų pasiekimų vertinimo sistema aprašoma ir reglamentuojama KK studijų tvarkoje ir studijavimo pasiekimų vertinimo tvarkoje. KK bendruomenė savo veikloje vadovaujasi pagrindiniu dokumentu – Akademinės etikos kodeksu. Paminėtina, kad studijų rašto darbai tikrinami su plagiato patikros įrankiu *Turnitin*. Remiantis informacija GMA Apraše bei surinkta vizito metu darytina išvada, kad KK akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo politika ir jos įgyvendinimas yra tinkami.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Apeliacijų ir skundų nagrinėjimo procedūros nustatytos Studijavimo pasiekimų vertinimo tvarkoje. Paminėtinos procedūros ir terminai: studentai ir klausytojai per 3 darbo dienas nuo galutinio studijų dalyko atsiskaitymo rezultato paskelbimo gali teikti apeliaciją fakulteto dekanui dėl įvertinimo neatitikimo; Gautą apeliaciją nagrinėję fakulteto dekanas sudaryta komisija, kuri per 15 darbo dienų po apeliacijos gavimo priima sprendimą. Dėl baigiamųjų darbų gynimo procedūrinių pažeidimų studentai gali teikti apeliacijas Kolegijos direktoriaus vardu per 24 valandas nuo rezultatų paskelbimo. KK direktorius per 2 darbo dienas priima sprendimą dėl apeliacijos pagrįstumo. Aukščiau minėta informacija yra viešai prieinama KK internetinėje svetainėje. Darytina išvada, kad numatytų procedūrų efektyvumas atitinka keliamus reikalavimus.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

-

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Apraše minima galimybė organizuoti individualų užsiėmimų tvarkaraštį. Visgi nėra suvaldyta rizika, kaip individualaus užsiėmimų tvarkaraščio atveju planuojama užtikrinti studijų rezultatų pasiekimą, turint omenyje praktinių užsiėmimų specifiką Programoje.
2. Patikslinti, kaip bus įgyvendinta GMA apraše minima galimybė organizuoti individualų užsiėmimų tvarkaraštį, užtikrinant studijų rezultatų pasiekimą, turint omenyje GMA praktinių užsiėmimų specifiką.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Rekomenduota patikslinti, kaip bus įgyvendinta programos apraše minima galimybė organizuoti individualų užsiėmimų tvarkaraštį, užtikrinant studijų rezultatų pasiekimą, turint omenyje praktinių užsiėmimų specifiką.

KK atsakyme nurodyta, kad studijų individualizavimas bus organizuojamas pagal Studijų individualizavimo proceso tvarkos aprašą (AT-70): nustatytas minimalus kreditų skaičius per metus, individualaus plano trukmė (ne trumpesnė negu vienas semestras), individualaus plano derinimo ir tvirtinimo procedūros. Ši tvarka taikoma visoms studijų programoms, įskaitant „Gastronomiją ir antreprenerystę“, ir riboja galimybę fragmentuoti praktinius užsiėmimus taip, kad būtų pakenkta studijų rezultatų pasiekimui.

Pateiktas paaiškinimas ir nuoroda į bendrą tvarkos aprašą įtikina, kad pagrindinė rizika, susijusi su individualaus tvarkaraščio poveikiu praktinių studijų rezultatams, yra suvaldyta.
Rekomendacija laikytina įgyvendinta.

Tollesnėje studijų kokybės užtikrinimo praktikoje tikslinga studijų kokybės ataskaitose stebėti, kaip studijų individualizavimas veikia praktinių laboratorinių darbų lankymą ir pasiektus studijų rezultatus.

2.5. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Remiantis pateiktais gyvenimo aprašymais, didžioji dalis numatomų Programoje dėstyti dėstytojų turi aukštą profesinę kvalifikaciją maisto technologijų, viešojo maitinimo, maisto inžinerijos ar verslo vadybos srityse. Kai kurie dėstytojai turi reikšmingą praktinę patirtį maisto gamybos, viešojo maitinimo organizavimo ir produktų kūrimo sektoriuose, kas užtikrina Programos technologinės ir antrepreneriškos dalies kokybę.

KK pateikti papildomi duomenys rodo, kad Programoje dirba 11 dėstytojų, iš kurių keli turi patirtį ne tik maisto technologijų, bet ir gastronomicinio dizaino, sensorinės analizės bei estetikos aspektų dėstyje, tačiau šie aspektai išlieka **taikomieji**, o ne meninės kūrybos pobūdžio.

Dėstytojų kvalifikacijos analizė patvirtina, kad jų pagrindinės kompetencijos yra technologinės ir vadybinės. Kolegijos atsakymuose pažymėta, kad dėstytojai yra aktyvūs taikomojo mokslo tyrėjai, dalyvauja gastronomijos ir viešojo maitinimo inovacijų projektuose, turi praktinės patirties maisto pramonėje, restoranuose ir paslaugų sektoriuje. Taip pat nurodyta, kad dalis dėstytojų yra išklause kvalifikacijos tobulinimo kursus, susijusius su kūrybiškumo, inovacijų ir dizaino mąstymo metodikomis.

Vis dėlto KK nepateikė duomenų, kad dėstytojai dalyvautų menų ar kūrybinių industrijų projektuose, turėtų meninės kūrybos portfelį ar dirbtų meninės raiškos srityje. Pateikti pavyzdžiai (pvz., dalyvavimas kulinarijuose konkursuose ar parodose) atspindi profesinio meistriškumo stiprinimą, bet ne meninę kūrybą, todėl šios veiklos nepriskirtinos meninei kompetencijai akademinė prasme.

KK argumentas, kad gastronomija „savaime turi meninį aspektą“, nepaneigia fakto, kad šis aspektas nėra sistemingai integruotas į Programos studijų turinį, o dėstytojų patirtis nesudaro sąlygų jo kaip savarankiškos kompetencijos ugdymui.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas*

Programos dokumentuose nurodoma, kad dėstytojams sudaromos galimybės tobulinti profesines, pedagogines ir tarpkryptines kompetencijas, dalyvaujant stažuotėse, seminaruose, tarptautiniuose projektuose, parodose ir teminiuose renginiuose. Papildomai pateiktame dokumente „Atsakymai į ketinamos vykdyti studijų programos „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“ vertinimo ekspertų grupės papildomus klausimus“ aprašytas planuojamas priemonių paketas, skirtas dėstytojų kūrybinių, estetinių ir meninių kompetencijų stiprinimui 2025–2027 m. laikotarpiu. Įvardijami tokie tiksliniai tobulinimosi formatai kaip kūrybinio mąstymo mokymai, meno kursai (piešimas, tapyba, kompozicija), dalyvavimas

tarptautinėse meno ir gastronomijos konferencijose, kūrybinėse laboratorijose, mentorystės programose su aukštosios virtuvės šefais, Erasmus+ vizitai į institucijas, vykdančias gastronomijos meno programas, ir kt. Taip pat pateikiama aiški integracijos logika, t.y. įgytos kompetencijos bus perkeliamos į studijų dalykų turinį atnaujinant laboratorinius darbus, diegiant kūrybinių dirbtuvių, *Living Lab*, gastro-performansų, *portfolio* metodikos ir tarpkultūrinių kūrybinių projektų praktikas. Tokie planai rodo kryptingą siekį formuoti tarpkryptinę dėstytojų kompetencijų raidos sistemą.

Vis dėlto pažymėtina, kad nors pateiktas priemonių sąrašas ir laikotarpis (2025–2027 m.) sudaro įspūdį apie planingą kompetencijų stiprinimą, kol kas nėra aiškių rodiklių, pagal kuriuos būtų vertinamas realus meninės kompetencijos įgyvendinimo progresas (pvz., numatomų pasiekti rezultatų, įsitraukimo apimčių, vertinimo kriterijų). Taip pat neatskleista, kaip šios priemonės bus sistemingai susietos su studijų rezultatų kaita bei ilgalaikę programos akademinę išteklių strategiją.

Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad KK demonstruoja kryptingą pasirengimą plėtoti dėstytojų kompetencijas gastronomijos meno kryptimi aktualiose srityse, pateikdama konkretų planą ir tarptautinių bei tarpdisciplininių veiklų pavyzdžius. Tačiau siekiant tvaraus ir nuoseklaus kompetencijų vystymo bei aiškesnio „meno“ dimensijos integravimo į programą, rekomenduotina:

- nustatyti aiškius kompetencijų ugdymo rodiklius (pvz., kiek dėstytojų kasmet įgis meninių kompetencijų, kokie rezultatai bus pasiekti);
- susieti kompetencijų tobulinimą su studijų rezultatų ir modulinio mokymosi uždavinių atnaujinimu;
- formaliai įtvirtinti tarpdisciplinines partnerystes su meno, dizaino ir kūrybinių industrijų institucijomis;
- parengti ilgalaikį (ne tik 2025–2027 m.) dėstytojų meninių kompetencijų vystymo planą ir mechanizmą, kaip bus vertinama pažanga.

Tokie veiksmai padėtų užtikrinti „meno“ dimensijos nuoseklų ir tvarų įgyvendinimą, atliepiant tiek programos pavadinimą, tiek tarpkryptinės studijų programos pobūdį.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. *Dėstytojų komanda turi stiprų profesinį potencialą maisto technologijų ir antreprenerystės srityse, užtikrinantį Programos taikomąjį ir inovatyvų pobūdį.*
2. *KK veikia kvalifikacijos tobulinimo sistema, paremta praktikos ir taikomųjų tyrimų integracija į studijas.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Dėstytojų kompetencijų struktūroje trūksta meno, dizaino ir kūrybinės praktikos sričių atstovų, todėl meninė dimensija Programoje nėra pagrįsta.*

2. *Nėra sisteminio dėstytojų kvalifikacijos kėlimo plano, apimančio meninės raiškos, estetikos ir kūrybiškumo pedagogikos sritis, todėl būtina plėtoti bendradarbiavimą su kūrybinių industrijų sektoriaus institucijomis ir menų studijų programomis.*

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Programai numatyta naudoti KK Alytaus fakulteto ir Informatikos, inžinerijos ir technologijų fakulteto Maisto ir agrotechnologijų katedros bazę Kaune. Turimi ištekliai apima tiek maisto technologijų laboratorijas, tiek chemijos, mikrobiologijos, fermentacijos ir analizės patalpas, pritaikytas praktiniam mokymuisi. Pateikti duomenys rodo gerai išvystytą praktinę infrastruktūrą, atitinkančią studijų krypties (maisto technologijos, gastronomijos) poreikius:

1. KK Informatikos, inžinerijos ir technologijų fakultete, Kaune įrengtos eksperimentinės gastronomijos, konditerijos, fermentuotų gėrimų, žuvies, pieno produktų laboratorijos, aprūpintos maisto perdirbimo įranga (pvz., fermentacijos įrenginiai, homogenizatoriai, dražeravimo ir liofilizavimo įranga, spektrofotometrai, chromatografai). Taip pat yra specializuotos chemijos ir mikrobiologijos laboratorijos, aprūpintos tyrimų įranga, maisto sudėčiai ir saugai tyrinėti (GC–MS/MS, Kjeldalio sistema, laminarai, termocikleriai ir kt.).

2. Alytaus fakulteto STEAM laboratorija aprūpinta maisto gamybos, analizės ir vaizdo technologijų įrenginiais (liofilizatorius, glitimo indekso matuoklis, maisto spausdintuvai, refraktometrai).

Remiantis papildomai pateikta informacija, ekspertai pabrėžia skirtingą technologinės įrangos ir tyrimo įrenginių koncentraciją skirtinguose KK fakultetuose. Susitikimo su KK vadovybe, Studijų programos rengimo grupe ir dėstytojais, buvo patikinta, kad studentams bus sudarytos vienodos galimybės įgyti vienodų praktinių maisto gamybos įgūdžių, studentus transportuojant į KK Informatikos, inžinerijos ir technologijų fakultetą.

Tačiau Programoje nėra nurodyta infrastruktūra, susijusi su meninės kūrybos praktika (pvz., vizualinės kompozicijos, meninio dizaino ar kūrybinių projektų erdvės). Tai reiškia, kad „meno“ dimensijai įgyvendinti reikalingi ištekliai (pvz., meninio projektavimo programinė įranga, fotostudijos, kūrybinės dirbtuvės) šiuo metu neegzistuoja.

Finansiniai resursai nurodyti tik bendrai, be detalizacijos, todėl negalima įvertinti, ar numatytas finansavimas leidžia palaikyti tvarią įrangos atnaujinimo ir priežiūros sistemą.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Pateiktame Programos materialiujų išteklių dokumente nurodoma, kad laboratorinė įranga ir priemonės yra arba bus atnaujinamos, atsižvelgiant į techninės pažangos lygį, naujausias

žinias ir darbo rinkos poreikius. Tokia formuluotė atspindi strateginį požiūrį į infrastruktūros plėtrą, tačiau nėra pateiktas konkretus infrastruktūros vystymo planas su aiškiai apibrėžtais rodikliais (pvz., atnaujinimo periodiškumu, finansavimo šaltiniais, prioritetinėmis kryptimis ir numatomais pasiekimais).

KK infrastruktūros modernizavimas siejamas su STEAM centro plėtra ir tarpdisciplininių laboratorijų stiprinimu, kas dera su institucijos strateginiais siekiais plėtoti praktinį mokymąsi ir tarpdisciplinines kompetencijas. Tai sudaro prielaidas kokybiškam programos įgyvendinimui, ypač technologijų ir produktų kūrimo srityse.

Papildomai pažymėtina, kad kolegija pateikė 2026–2027 m. infrastruktūros plėtros planą, apimančią specializuotos gastronomijos įrangos įsigijimą tiek Kauno, tiek Alytaus padaliniams (pvz., „Pacojet“, molekulinės gastronomijos rinkiniai, maisto fotografijos studija, rotavapor, kvapų rinkiniai, dekoravimo ir tekstūravimo įrankiai). Tai liudija apie tikslingą siekį suvienodinti praktinių studijų sąlygas abiejuose padaliniuose ir sustiprinti programos materialinę bazę.

Vis dėlto svarbu pažymėti, kad didžioji dalis nurodytos įrangos planuojama įsigyti tik artimiausiais metais. Todėl šiuo metu egzistuoja tam tikras infrastruktūros netolygumas tarp padalinių, nors institucija yra aiškiai įsipareigojusi jį suvienodinti. Sistemingas ir laiku įgyvendinamas investicijų planas bus būtinas siekiant užtikrinti harmonizuotą studijų kokybę ir studentų patirtį abiejose studijų vietose.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. KK Alytaus ir Informatikos, Inžinerijos ir technologijų fakultetuose yra įrengtos praktinio mokymo maisto gamybos ir maisto tyrimų laboratorijų bazės.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nėra infrastruktūros ir išteklių, skirtų **meninės kūrybos, dizaino ir estetikos** dimensijai plėtoti, nors ši deklaruojama Programos pavadinime.

2. Išteklių atnaujinimo procesas aprašytas deklaratyviai, be aiškaus plano, prioritetų ar finansinių indikatorių; būtina formaliai integruoti ilgalaikį išteklių vystymo planą į programos kokybės užtikrinimo sistemą.

3. Trūksta infrastruktūros, kuri leistų realizuoti meninės kūrybos procesus (studijos, kūrybinės dirbtuvės, meninės vizualizacijos priemonės). Norint pagrįsti Programos pavadinimo „menas“ dedamąją, būtina kryptingai stiprinti šias kompetencijas ir aplinkas, užtikrinant meninės praktikos integraciją į studijų turinį.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Rekomenduota parengti veiksmų planą meninei dimensijai integruoti (dėstytojų kompetencijų, infrastruktūros, studijų dalykų turinio ir vertinimo kriterijų lygmenimis), jeigu Kolegija nuspręstų išlaikyti „meno“ komponentą studijų programos pavadinime ir turinyje.

KK pasirinko kitą ekspertų rekomendacijoje numatytą alternatyvą – atsisakyti „meno“ termino studijų programos pavadinime ir nebeakcentuoti meninės dimensijos kaip savarankiškos studijų krypties. Dėl to atskiro meninės krypties veiksmų plano rengti nebuvo imtasi.

Šiuo atveju kolegija nuosekliai pasirinko technologijų ir antreprenerystės krypties profilį be menų studijų krypties ambicijos. Tai atitinka vieną iš ekspertų išvadose suformuluotų alternatyvų, todėl **rekomendacija laikytina įgyvendinta** pasirenkant studijų programos pavadinimo ir turinio suvienodinimą, o ne meninės dimensijos plėtojimą.

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

KK vidinio kokybės užtikrinimo sistema yra formalizuota ir aprašyta Kokybės vadove. Kokybės užtikrinimo sistema apima visus krypties studijų vykdymo lygius bei numato juose vykstančius procesus. Pagrindiniai paminėtini reglamentuojantys dokumentai yra šie: KK Studijų tvarka, Ketinamų vykdyti studijų programų rengimo, vertinimo ir tvirtinimo KK tvarkos aprašas, Vykdomų studijų programų kokybės vertinimo ir tobulinimo tvarkos aprašas, Studijų dalykų (modulių) atestacijos nuostatai, KK bendrųjų reikalavimų studijų programos sandarai aprašas, Studijavimo pasiekimų įskaitymo Kauno kolegijoje tvarka, KK studentų praktikų organizavimo tvarkos aprašas, KK studentų laisvai pasirenkamų dalykų/modulių studijų organizavimo tvarka, KK nuotolinių studijų organizavimo tvarka, Virtualios mokymosi aplinkos „Moodle“ naudojimo KK tvarka, Plagiato prevencijos ir dirbtinio intelekto įrankių etiško naudojimo sistemos KK aprašas, Jungtinių ir dvigubo laipsnio studijų organizavimo KK tvarkos aprašas. Studijų programos valdymas vyksta šiais lygmenimis: kolegijos, fakulteto, katedros, studijų krypties komiteto. Studijų krypties klausimai taip pat nagrinėjami direktorato, akademinės tarybos, dekanato, katedros ir kitų padalinių posėdžiuose. Remiantis informacija pateikta GMA apraše bei vizito metu darytina išvada, kad KK studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumas atitinka keliamus reikalavimus.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Paminėtina, kad KK cikliškai yra renkamas analizuojamas grįžtamasis ryšys iš socialinių dalininkų. Organizuojamos studentų, dėstytojų ir socialinių partnerių apklausos. Studentai turi teisę vertinti dalykų ir modulių dėstytojų kokybę. Grįžtamojo ryšio išsklotinės viešai prieinamos KK internetinėje svetainėje. Susitikimo su socialiniais partneriais metu buvo teigiamai atsiliepta apie KK planus, susijusius su GMA. Atkreiptinas dėmesys, kad pokalbio metu paaiškėjo, kad socialiniai partneriai pageidautų sistemingo viešinimo ir supažindinimo su pokyčiais studijų programose ir studijų programų portfelyje, juolab tais atvejais, kai studijų programos portfelio pakeitimai yra susiję su giminingomis studijų programomis. Socialiniai partneriai taip pat pageidautų žinoti apie studijų programų portfelio pokyčių priežastis. Tegiamai vertinamas socialinių partnerių susitikimo metu paminėtas faktas apie socialinių

partnerių įtraukimą į studijų programos rengimo procesą. Remiantis informacija surinkta vizito metu darytina išvada, kad socialinių dalininkų įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumas vertintinas teigiamai.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

-

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Socialiniai dalininkai pageidautų sistemingo viešinimo ir supažindinimo su pokyčiais studijų programose ir studijų programų portfelyje.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

1. Koreguoti ketinamos vykdyti studijų programos pavadinimą „Gastronomijos menas ir antreprenerystė“, siekiant užtikrinti, kad jis neklaidintų dėl studijų turinio ir atitiktų numatomus studijų rezultatus. Jei aukštoji mokykla nori išlaikyti „meno“ komponentą, būtina pateikti pagrįstą argumentaciją, kaip šis komponentas realizuojamas per studijų rezultatus, dalykų turinį ir dėstytojų kompetencijas. – **Rekomendacija įgyvendinta.**

2. Atnaujinti studijų tikslų ir rezultatų formuluotes, užtikrinant, kad jos atitiktų pasirinktą kryptį. Jei „menas“ iš pavadinimo būtų pašalintas, studijų rezultatai turi būti aiškiai susieti su taikomųjų technologijų logika. Jei jis būtų išlaikytas – turi būti įtraukti meninės kūrybos gebėjimai. – **Rekomendacija įgyvendinta.**

3. Įvertinti ir koreguoti studijų dalykų turinį, pašalinant metaforinį „meno“ vartojimą modulių pavadinimuose (pvz. Konditerijos menas) ir pritaikant juos technologinei arba kūrybinei logikai. – **Rekomendacija įgyvendinta.**

4. Parengti veiksmų planą dėl meninės dimensijos integracijos, jei kolegija siekia išlaikyti Programos tarpdisciplininį pobūdį – įtraukti menų srities dėstytojus, partnerius ir atitinkamą infrastruktūrą. – **Rekomendacija įgyvendinta.**

5. Patikslinti, kaip bus įgyvendinta GMA apraše minima galimybė organizuoti individualių užsiėmimų tvarkaraštį, užtikrinant studijų rezultatų pasiekimą, turint omenyje GMA praktinių užsiėmimų specifiką. – **Rekomendacija įgyvendinta.**

Kitos rekomendacijos:

1. Stiprinti dėstytojų kompetencijas kūrybiškumo, dizaino mąstymo ir gastrominės estetikos srityse, pasitelkiant kvalifikacijos kėlimo priemones ar partnerystes su menų krypties institucijomis.

2. Numatyti naujus pasirinktuosius modulius, leidžiančius studentams lavinti kūrybiškumo ir estetikos suvokimą (pvz., Gastroestetikos pagrindai, Vizualinė komunikacija gastronomijoje), jei Programa siekia išlaikyti kūrybinį aspektą.

3. Sistemingai planuoti išteklių atnaujinimą, atsižvelgiant į poreikį plėsti kūrybines laboratorijas arba įsigyti vizualinės analizės priemones, jei meninė dimensija bus išlaikyta.

4. Sukurti vidinį vertinimo mechanizmą, kuris leistų periodiškai vertinti Programos krypties atitiktį jos pavadinimui ir studijų rezultatams, siekiant išvengti krypties tapatumo problemų.

5. Plėtoti komunikaciją su darbdaviais ir absolventais, siekiant aiškiau apibrėžti, ar darbo rinkoje Programos absolventai suvokiami kaip gastronomijos technologai ar kūrybinių industrijų specialistai, ir pagal tai koreguoti studijų turinį bei krypties apibrėžimą.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Kauno kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Gastronomijos menas ir antreprenerystė* vertinama **teigiamai**.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	4
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	3
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	22

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovas:

Mokslo laipsnis, vardas, pavardė, parašas

Dr. Alvija Šalaševičienė

